

Sygn. akt II KO 62/22

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie zażalenia pełnomocnika I.T.
na postanowienie Prokuratora del. do Prokuratury Krajowej
z dnia 29 grudnia 2021 r., sygn. akt [...]. Ds. [...]
o odmowie wszczęcia śledztwa
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 lipca 2022 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w W.
zawartego w postanowieniu z dnia 8 czerwca 2022 r., sygn. akt III Kp [...]
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B.

UZASADNIENIE

Wskazany postanowieniem Sąd Rejonowy w W. wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem w trybie art. 37 k.p.k. o przekazanie do rozpoznania sprawy z zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego I. T. na postanowienie Prokuratora del. do Prokuratury Krajowej o odmowie wszczęcia śledztwa, sygn. akt [...]. Ds. [...], o czyn z art. 231 § 1 k.k., innemu równorzędnemu sądowi z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek jest zasadny.

W przedstawionej sprawie zachodzą przesłanki uzasadniające skorzystanie z art. 37 k.p.k. Zgodnie z treścią tego przepisu Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Przytoczona regulacja ma na celu przeciwdziałaniu sytuacjom, kiedy w określonych realiach procesowych istnieje choćby potencjalne zagrożenie dla rozpoznania sprawy w sposób obiektywny i bezstronny, a więc wolny od wszelkiego rodzaju zależności. Zachowanie standardów orzekania związanych z tymi kryteriami jest bowiem jednym z czynników pozwalających na zapewnienie prawidłowości funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, w kontekście pozytywnego postrzegania orzeczeń wydawanych przez sądy zarówno z ogólnospołecznego punktu widzenia, jak i z punktu widzenia stron postępowania. Z drugiej zaś strony, skorzystanie z właściwości delegacyjnej może mieć miejsce wyjątkowo, skoro stanowi ona wyjątek od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

Wskazana przez Sąd Rejonowy w W. okoliczność, a więc przedmiot sprawy, stanowi wystarczającą podstawę do przekazania jej do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Postępowanie w przedstawionej sprawie, w ramach którego ma dojść do rozpoznania przez jeden z sądów rejonowych w W. zażalenia na postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie zarzutów przekroczenia uprawnień stawianych Prezesowi i Wiceprezesowi Sądu Okręgowego w W., obejmuje ocenę zachowania tych osób z karnoprawnego punktu widzenia, uwzględniającego zarazem ocenę prawidłowości realizacji przez nie swoich obowiązków służbowych.

Zaznaczyć jednak należy, że Prezes Sądu Okręgowego w W. nie jest – jak błędnie założono we wniosku – służbowym przełożonym nad sędziami Sądu Rejonowego w W. Zgodnie z art. 21 § 1 pkt 1 ustawy z 24 listopada 2020 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2020, poz. 2072), pracami sądów rejonowych kieruje prezes sądu, który jest również zwierzchnikiem służbowym pełniących w nim służbę sędziów (art. 22 § 1 ust. 1 lit. b cyt. ustawy). Żadna zatem z osób, których dotyczy przedstawiona sprawa nie posiada statusu, o którym mowa we wniosku Sądu Rejonowego w W.. Istotne jest jednak to, że prezes sądu

okręgowego sprawuje wewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądu okręgowego oraz sądów rejonowych, działających w okręgu sądowym (art. 37b § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych). Uprawnienia z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego przysługują także właściwemu prezesowi sądu apelacyjnego. Zakres przedmiotowy uprawnień prezesa sądu apelacyjnego i prezesa sądu okręgowego z zakresu nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów rejonowych okręgu i apelacji tworzy zatem taką relację pomiędzy osobami sprawującymi nadzór a sędziami orzekającymi w sądzie rejonowym okręgu i apelacji, której istnienie może powodować przekonanie opinii publicznej o braku swobody orzekania sądu właściwego do rozpoznania sprawy. Okoliczność ta wpływałaby zatem negatywnie na dobro wymiaru sprawiedliwości, co uzasadnia zastosowanie w sprawie art. 37 k.p.k.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[as]